

Yleisin varvasvälisilsan (*tinea pedis*) eli puhekielessä varvasvälisienen aiheuttaja on *Trichophyton rubrum* -silsasieni. Varvasvälisilsa esiintyy yleensä yhdessä tai kahdessa reunimmaisessa varvasvälissä, esimerkiksi pikkuvarvasvälissä.

OIREET

Varvasvälin iho

- punoittaa, se saattaa olla rikki, hilseillä tai halkeilla
- kutisee

MILLOIN LÄÄKÄRIIN

- jos infektio on levinnyt jalkapohjaan
- jos varvasvälisilsaan liittyy myös silsaa nivustaipeessa
- jos itsehoito ei tehoa
- jos epäilet varpaan kynsien sieni-infektiota

Kuva: Jalkasilsa varvasvälissä.

Pikkuvarpaan ja 4. varpaan väli on jalkasilsan mielipaikkoja. Sieni muhii kosteassa välissä ja seurauksena iho aukeaa.

TYYPILLISEN VARVASVÄLISILSAN VOIT HOITAA ITSE

Varvasvälisilsan hoitoon suositellaan sienilääkkeistä terbinafiinia tai atsolijohdoksia, sillä ne näyttävät tehoavan parhaiten. Käytä terbinafiini-voidetta tai -geeliä kerran päivässä viikon ajan. On olemassa myös terbinafiinikerta-annoshoito iholle laitettavana liuoksena. Jos käytät atsolilääkitystä, laita sitä valmisteesta riippuen 1–3 kertaa päivässä 2–6 viikon ajan. Atsolihoitoa tulee jatkaa 1–2 viikkoa iho-oireiden häviämisen jälkeen. Tällä pyritään estämään vaivan uusiutuminen. Yhdistelmävoide, jossa on sienilääkettä ja kortikosteroidia, saattaa nopeuttaa oireiden häviämistä, mutta kortikosteroidi ei vaikuta varsinaisen sieni-infektion paranemiseen.

OTA HUOMIOON

- Varvasvälisilsan hoitoajat riippuvat lääkaineesta: terbinafiini tappaa sienisoluja ja atsoli puolestaan estää sienisolujen kasvua. Tästä johtuvat erot hoitoaikojen pituuksissa.
- Varvasvälisiltaa voit hoitaa itse, mutta muut silsat vaativat varmistetun diagnoosin eli käynnin lääkärissä.
- Jos diagnoosin tueksi tarvitaan näyte, se voidaan ottaa vasta 2 viikon kuluttua sienilääkkeen käytön lopettamisen jälkeen.
- Iholle annosteltujen sienilääkkeiden yhteisvaikutusriski muiden lääkkeiden kanssa on pieni, mutta varvasvälisilsaakin hoidettaessa on syytä noudattaa varovaisuutta, erityisesti jos sinulla on atsolin lisäksi käytössä verenohennuslääke varfariini.

LISÄTIETOA AIHEESTA

Terveyskirjasto: [Jalkasilsa \(jalkasieni\)](#), [Ihon ja kynsien sieni-infektiot](#) ja [Jalkojen pesu ja kuivaus](#)

LÄÄKEAINE	LÄÄKEMUOTO	ANNOSTUS (MAKSIMIANNOS/VRK, KESTO)	HUOMIOITAVAA
Terbinafiini	Emulsiovoide Emulsiogeeli Sumuteliuos iholle	Kerran päivässä viikon ajan	
	Liuos iholle	Kerta-annos	
Atsolijohdokset			
Ketokonatsoli	Emulsiovoide	Kerran vuorokaudessa 2–6 viikon ajan	Käytetään 1–2 viikkoa näkyvien iho-oireiden paranemisen jälkeen
Klotrimatsoli	Emulsiovoide	2–3 kertaa vuorokaudessa 3–4 viikon ajan	
Mikonatsoli	Emulsiovoide Puuteri	2 kertaa vuorokaudessa 2–6 viikon ajan	Myös paikallishoito atsolilla lisää vuotoriskiä, kun käytössä on samanaikaisesti verenhennuslääke varfariini
Tiokonatsoli	Emulsiovoide Puuteri	1–2 kertaa vuorokaudessa 4–6 viikon ajan	